

Gespot

Gouwe
ouwe van
Herzberg

Judith Herzberg ontvangt donderdag uit handen van koning Willem-Alexander de Prijs der Nederlandse Letteren. Ondertussen wordt haar toneelstuk *Kras* gespeeld door een achtkoppige topcast met acteurs als Marlies Heuer, Marlou Gorter, Paul Kooij en Jan-Paul Buijs.

Regisseur Paul Knieriem neemt stijlvol afscheid van Toneelschuur Producties met deze Nederlandse toneelklassieker van Herzberg die zij in 1988 schreef.

In dit surrealistische stuk, tot en met 29 december in diverse theaters te zien, haalt een insluiper elke nacht de woning van Ina (Marlies Heuer), een gescheiden vrouw die tegen de zeventig loopt, overhoop. Maar er wordt steeds niets ontvreemd.

Is er wel sprake van inbraak of is het eerder een schreeuw om aandacht? Ina ziet tenslotte nu elke dag haar kinderen die anders geen tijd voor haar hebben.

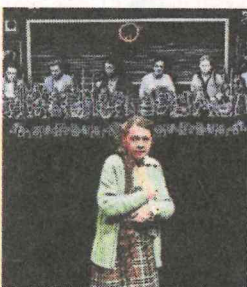

FOTO SANNE PEPER

Curator Laura Prins bij 'Schepen op een onstuimige zee' uit 1826 van J.C. Schotel: „De mens als speelbal van de elementen.”

FOTO SERGE LIGTENBERG

Dreigende lichten en woeste schuimkoppen. Conservator Laura Prins van het Haagse museum Panorama Mesdag dook in het thema 'Storm op zee'.

Door Paola van de Velde

Het dorp Scheveningen was een geliefde pleisterplaats voor de 19e-eeuwse schilders van de Romantiek, maar ook voor de kunstenaars van de Haagse School. „Vooral de traditionele visserij en de voortdurende strijd tegen het water vormden een belangrijke inspiratiebron”, vertelt conservator Laura Prins van het Haagse museum Panorama Mesdag. „Bij de Romantici zoals Andreas Schelfhout of Johannes Christiaan Schotel resulteerde dit in dramatische zeegezichten waarop schepen zich amper staande weten te houden, deinend op de wilde, hoge golven, en waarop de nietige mens speelbal lijkt te zijn.”

Charmant Schelfhout, Schotel en Mesdag zijn niet de enige kunstenaars van wie werk is opgenomen op deze charmante expositie. Ook van Jozef Israëls, Louis Meijer en Frederik Hendrik Kaemmerer zijn er aantrekkelijke doeken te zien. Storm is nog tot en met 3 maart te bezoeken in museum Panorama Mesdag, gelegen aan de Zeestraat 65 in Den Haag.

Aanleiding voor de kleine tentoonstelling is het monumentale schilderij *Na de storm van 1894* uit de vaste collectie. „Hendrik Willem Mesdag schilderde niet het natuurgeweld zelf, maar de ravage die de allesverwoestende wind op het strand had achtergelaten. Je ziet het wrakhout en de opeengestapelde, kapotgeslagen bommschuiten liggen. Vissers en hun vrouwen lopen ertussendoor en bekijken de schade.”

Een schrijnend beeld. De zeeschilder Mesdag die eerder met zijn vrouw en enkele jonge collega-kunstenaars (zoals Breitner en Blommers) het beroemde Panorama had vervaardigd, was dagelijks op het strand van Scheve-

ningen te vinden. „Hij voelde zich zeer betrokken bij de lokale bevolking”, weet Prins. „Daarom had hij vooral oog voor het drama dat de vissers trof. Mesdag begreep meteen doordat deze storm zo desastreus was geweest dat dit de toekomst van het dorp totaal zou veranderen. De traditionele visserij met de bommschuiten zou verdwijnen. Het toerisme dat de meeste Haagse Scholers zorgvuldig buiten hun composities hadden gelaten, zou ruim baan krijgen.”

Na de storm van 1894 werd besloten dat Scheveningen een haven zou krijgen en een hoge wal annex boulevard die de toeristen tegen het water zou beschermen.